

Voorwoord

Universiteits-
bibliotheek
UTRECHT

TS-130A
1978
1

Op vrijdag 18 en zaterdag 19 november 1977 werd in Pulchri Studio te Den Haag een symposium gehouden over het jaar 1848 in Nederland en België. Dit symposium was georganiseerd door de in november 1976 opgerichte Werkgroep 19e eeuw, die zich ten doel stelt de studie van dit tijdvak in de ruimste zin te bevorderen. Het onderwerp '1848' leende zich bij uitstek voor een interdisciplinaire benadering, zoals die door de Werkgroep wordt nagestreefd, en kon van verschillende zijden worden belicht.

Na een openingswoord door de voorzitter van de Werkgroep, prof. dr. A.L. Sötemann, sprak prof. dr. N. Cramer over de staatsrechtelijke aspecten van 1848. De volgende ochtend werd het symposium voortgezet met een lezing van prof. dr. Th. van Tijn over de sociale verhoudingen in de veertiger jaren der vorige eeuw. Drs. Frank Reijnders deelde de resultaten mee van een werkgroep kunsthistorici, die zich had beziggehouden met de weerspiegeling van politieke gebeurtenissen, met name de revolutie van 1848 in Frankrijk en Duitsland, in de beeldende kunst. Prof. dr. Els Witte schetste de achtergronden van de Belgische politiek in die jaren. Het symposium werd besloten met een lezing van Dr. H.A. Wage over de houding van Da Costa in 1848.

Aan het symposium was een speciale uitgave van het documentatieblad *De Negentiende Eeuw* voorafgegaan (I, 3/4), die ook geheel aan '1848' gewijd was. Daarin werden aspecten belicht, die op het symposium zelf niet aan de orde kwamen: het toneel in Nederland en België, de gezondheidstoestand van de Nederlandse bevolking, de houding van domineedichters, studenten en in het buitenland verblijvende kunstenaars (Philip Koelman in Rome, Ary Scheffer te Parijs); het conservatieve tijdschrift de *Vaderlandsche Letteroefeningen*, landverhuizerscorrespondentie, en Limburg in die dagen. Deze heterogene collectie bijdragen werd gecompleteerd met een (aanvullende) bibliografie van in 1848 in Nederland uitgegeven pamfletten.

De publicatie die nu voor u ligt, bevat de tekst van de lezingen, in de volgorde waarin ze op het symposium werden uitgesproken.

namens de redactie,

Peter van Zonneveld
Nederlandse taal en
Universiteit te Utrecht

1

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

1241 8368